

DOMOLJUB

ŠTEV. 28. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 42

V LJUBLJANI, DNE 10. JULIJA 1929

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.

J. Kalan, Nemčija:

Premislite!...

V.

Vprašam še enkrat: Kako so neki ljudje živeli nekdanj, ko se niso toliko izseljevali? Ali bi zdaj ne mogli tako? To premislite!...

Vem, da tega vprašanja — ali bi zdaj ne mogli tako? — ni tako lahko rešiti. Ravno zato pa pravim: Premislite!

Boj za življenje je res težak. Če je v družini pet ali deset ali še več otrok, grunt ali hiša pa samo ena, ali še ena ne, to je veliko vprašanje: Kam vse spraviti, da bodo mogli sami živeti? Kam? Kam?!

Svet je pa širok in marsikak mlad človek si ga rad gre malo pogledat, kakšen je. Časih ljudje sveta niso tako poznali; in če bi ga bili tudi poznali, saj železnice ni bilo, da bi se bili po daljnih tujih deželah vozili. Zato so doma ostali. Živeli so pa le!

Morebiti bi živeli tudi zdaj. Večja mesta na Slovenskem že rastejo: Ljubljana, Maribor, Celje. Mala pa skoro nič. Kranj se je zadnja leta začel malo širiti, ko so nekaj novih tovarn pozidali, v Novem mestu je videti nekaj novih hiš. V Škofji Loki pa ne vem, če je v 50 letih, kar jo poznam, zrastle pet novih hiš. Enako je s Kamnikom. Na kmetih pa ponekod število prebivalstva celo pada; hiše se podirajo same, ali jih podirajo ljudje. In vendar bi se z bolj naprednim gospodarstvom moralo pridelati več kakor nekdanj, torej bi se moralo tudi več ljudi preživeti.

Slovenci imate lepo pesmico, ki opeva srečo domačega kraja: V dolinci prijetni je ljubi moj dom — nikoli od njega podal se ne bom, — pod lipco domačo najrajši sedim, — v domačem veselju dovoljno živim. Pesmica je res lepa, — ko bi bila le resnična! A koliko se menijo ljudje za domačo lipco! Seveda lipca nič ne nese, še želoda za prešiče ne; pa morebiti je okoli lipce še kaj drugega, kar kaj nese in človeka redi. A kako radi in brezskrbno ljudje obrnejo hrbet domači lipci in dolinci in se spustijo v črne nemške, francoske, belgijske, holandske in ameriške rudnike. Po vseh imenovanih deželah so naši ljudje zakopani le v rudnike; drugega dela ne dobiijo. — razen

morda v Kanadi, gotovo pa v Južni Ameriki. V rudnikih pa — 300 do 1000 metrov globoko pod zemljo — ko sem prišel dol prav na konec dolgih, dolgih rovov, tam kjer kopljejo, sem se zgrozil in vzkliznil: Ah, tu je pa kakor v peklu! Tukajle delati vsak dan osem ur — ta je pa zadnja! In kako umazano, težko, pa kako nevarno delo! In ne veste, kako jih priganjajo k delu! Skoro kakor nekdanj grajski valpeti tlačanel... In vendar s kakim veseljem se vsipajo naši ljudje v ta črna žrela! Ravno danes sem bral v »Slovincu«, da zadnje čase zopet trumoma hitijo na Francosko; ne samo zdravi in močni, ampak tudi slabotni, premladi ali prestari, ki pa dela dobiti ne morejo. In kaj potem? Denarja nimajo, jezika ne znajo nobene besede, ne morejo ne naprej, ne nazaj, — kaj naj počno?!

Koliko lepše v primeri z rudarskim je delo na kmetih! Tudi kmečko delo je težko, pa ne vedno; nevarno pa malokdaj. Koliko več prijetne izpremembe! Na njivi, na travniku, v lesu. Pri belem dnevu, ob zlatem solncu. Spomladi, poleti, jeseni. V krasni božji naravi. Ko bi jo ljudje le poznali, kako lepa je in jo vedeli malo bolj ceniti! Ko škranček poje, žvrgoli, — se belga dneva veseli. — Iz sna se kmalu kmet zbudi, — na polje njemu se mudi — modrina vedrega neba — lepo se mu smeblja. — Oj, luštino je res na deželi, — kjer hišca na ravnem stoji. — okol so pa travniki zeleni, — to mene najbolj veseli... O, kmet, ti ne znaš svojega stanja ceniti! Drugi ga cenijo premalo, a tudi ti sam ga premalo ceniš. Če ne, bi ne bežal vsak od kmečkega dela, kdor le more. Vse drugo raje, samo kmečkega ne! Ta je zadnja! Kdor le more, vrže motiko, koso in srp proč inbeži s polja v črno jamo ali zaduhlo tovarno.

Kmečki stan je tudi še vedno najbolj pošten, veren. Sicer skušajo zdaj krivi preroki tudi slovenskega kmeta pokvariti, — vendar je do danes velika večina kmetijskega ljudstva še verna, med delavstvom po svetu pa še tretjina ne, komaj četrtina; tako da so tisti, ki so še verni, srečne izjeme.

Vem, da je tudi industrija potrebna. Brez industrije danes ne gre, pa ne gre. Zato bi bilo pač prav, ko bi se tudi v domači deželi toliko razvila, da bi dala ljudem, ki jih samo polje ne more prerediti, dela in jela. Pomislite, da je Jugoslavija po obsegu le malo manjša kakor Italija, prebivalstva ima pa trikrat manj! Koliko ljudi bi imelo tukaj še prostora! Kdaj se bodo razmere že kaj zboljšale?!

Industrije torej manjka v Jugoslaviji. Toda glejte, tudi po avstrijskih alpskih deželah, razen nekaterih krajev na Koroškem in Štajerskem, ni veliko industrije. Pa še nikoli nisem slišal, da bi se ljudje iz Tirolske, Salcburške, Gornje Avstrije, kakor tudi s Koroške in nemškega Štajerja tako izseljevali kakor iz Slovenije. Kako neki živijo ti tam gori v svojih gorah in dolinah?!

Gotovo je, da jih žene večkrat lahkomišelnost in dobičkaželjnost. Prostost in denar! »Kako, da ti prišli sem gor?« sem vprašal dobrega in modrega moža, ki je še danes po 30 letih bivanja v Nemčiji zaveden Slovenec. »I, saj veste,« pravi, »mlad človek je neumen; misli si: bom po svetu kaj novega videl in denarja zaslužil, pa se vrnil domu. Potem pa pride družina, zasluzi ravno za sproti, pa se ne moreš nikamor več premakniti. Tako smo obviseli tu.« — Da, mlad človek je neumen, ali če raje hočete: lahkomišeln. Gradove zlate si zida v oblake, — zelene trate stavi si v puščave — povsod vesele lučice prižiga — je upa veseli, ki iz stisk ji miga, je pel že pesnik Prešeren. Saj vem, da so se mladi fantje celo vojske veselili, samo da bi nekaj novega doživeli; — seveda veselili so se samo, dokler je niso pokusili! Ko so pa enkrat dobili smodnika duhati, jim je veselje prešlo. Enako gredo po svetu kar na slepo srečo, češ, poskusimo, morebiti bo bolje kakor doma! Vsak si obeta, da bo drugod bolje. Če ne bo bolje, bo pa že kako. Če ne bo »mož«, bo pa »cifra«. — Kakor nekateri stopajo brez premisleka v zakon in se prepozno kesajo, tako je tudi s potom po svetu. Kakor je za zakon treba dobrega premisleka, enako tudi za to, kam se boš podal v daljni svet, ker od tega koraka je odvisna morda človekova časna in večna sreča. Nekaterim se sicer ne godi slabo na tujem, ne trpijo pomanjkanja in živijo krščansko. A vpraša se, kako živi velike večina!

Izseljevanja seveda ne bomo nikoli popolnoma ustavili. Nekatere res tira sila po svetu, nekaterim pa žilica ne da, da bi doma ostali. Ko binaš ljudje, ki gredo na tuje, le malo bolj skupaj ostali! Potem bi se jim dalo lažje kaj pomagati in lažje bi ostali Slovenci. A ne morete si misliti, kako so razpršeni. Naseljevanje se vrši brez vsakega načrta in brez vsakega reda. Rastreseni so po celi Severni Ameriki (Združenih državah), ki so velike kakor cela Evropa; zdaj pride še Kanada povrh. Kmalu bodo tudi po celi Južni Ameriki. Na Francoskem jih dobiš že za vsakim voglom. Kamor ravno kdo prileti, tam pa obvisi. Na Nemškem so razkropljeni prav po celem velikem rensko-westfalskem industrijskem okraju; tukaj 5, tam 10; tukaj 20, tam 50; le nekaj kolonij je precej velikih. Kako težko je v takih razmerah kaj zanje storiti, si lahko mislite. A tukaj že vendar znajo deželni jezik in si lahko ž njim pomagajo, v cerkvi in drugod. Francoskega se ne bodo zlepa naučili, Slovenski duhovnik pa, če bi se pretrgal, ne more obiskati vseh. Sicer pa večinoma zanj še ne marajo. Zdi se, da tudi še kje drugod kakor v Argentini, mnogi živijo in umirajo brez Boga...

To torej vam dajem v premislek. Saj se domovina doslej z izseljeniškim vprašanjem še ni nikoli pečala s potrebno resnobo. — Alkoholizem in izseljevanje, to sta dve veliki rani, po katerih odteka narodu mozeg in kri. Pa kdo se resno peča s tema ranama, da bi jih ozdravil? ... Vi pojeate doma »Lepa naša domovina«, medtem pa natihome, da še veste ne, tisoči tej lepi domovini obračajo hrbet in bežijo čez mejo na vse plati sveta. Kri vam odteka vsak dan, pa še ne čutite ne. Ta kri gnoji tujo zemljo, in slovenske moči množijo tuj kapital.

Ali ste že kdaj premišljevali, vi učeni in preprosti, vi sociologi, politiki, pisatelji, organizatorji, kakor tudi očetje in matere, bratje in sestre tistih, ki odhajajo od doma, — ali ste že kdaj resno premišljevali? Ali je res neogibno potrebno, da gredo? Ali bi res ne mogli doma živeti? Kaj bi bilo potrebno storiti, da bi jim ne bilo treba po svetu begati? ... Ali ste se že kdaj vprašali: Kako so pa ljudje poprej živeli, ko še niso po svetu hodili?

Premislite to; še enkrat rečem, premislite! In če boste kaj pametnega pogruntali, povejte še nam, da bomo vedeli tudi mi!

Pol leta pod novo vlado.

Dne 6. julija — torej pol leta po kraljevem manifestu — se je vršila v Beogradu seja vlade, na kateri so ugotovili, da se program, izdan 21. marca t. l. po navodilih, postavljenih v proglasu 6. januarja, v polni meri izvaja in da že kaže koristne in povoljne uspehe na vseh poljih državnega življenja.

S preurejeno državno upravo se je zmanjšalo število uradništva in so se na ta način prihranile v posameznih ministr-

stvih vsote, ki gredo v milijone. Za pravičen državni proračun je važno tudi to, da se je točno določilo število uradniških mest. Da se uradniki osvobodijo vpliva bivših političnih strank, so bili mnogi premeščeni, med njimi tudi dobri. V vseh ministrstvih se je vršilo in se še brezobzirno vrši čiščenje z odpuščanjem nesposobnih in nedostojnih uradnikov. Učinkovito nadzorstvo in red, ki je nastal po 6. januarju, omogočata, da se delo po raznih uradih brez posredovanja pravočasno vrši. Ta napredek v upravi je zelo velik razlog, da so široki sloji naroda z obstoječim stanjem popolnoma zadovoljni. Komunistično rovanje in rovanje naših zunanjih neprijateljev, ki jim je urejena in močna država na poti, sta se v poslednji dobi sicer povečala, čeprav brez uspeha, drugače pa vlada v notranjosti popoln red in mir, hajdukovanje je popolnoma izginilo, javna varnost pa se je zelo popravila.

Kmetijsko ministrstvo hoče z ustanovljeno agrarno banko rešiti vprašanje cenekega kredita. — V 17 najpotrebnejših oblasteh se je razdelilo za podpore okrog 15 milijonov dinarjev. Posameznim gospodarskim šolam je ministrstvo razdelilo 6000 glav živine. Pripravljeni so zakoni o živinoreji, o pobijanju živalskih in rastlinskih škodljivcev in boleznih in zakon o vinogradih. Pripravlja se zakon o likvidaciji veleposestev. Dela se na spremembi carinske tarife. Zadržani šoli se poleg obstoječe v Ljubljani ustanovita še v Zagrebu in pa v Beogradu.

Vrhovni zakonodajni svet je izenačil kazensko in civilno zakonodajstvo in prerešetal celo vrsto novih zakonov.

Prometno ministrstvo je skušalo najti krite za velike izgube iz prejšnjih časov. Brigalo se je zaboljšanje brodarstva, obnovo starih in dovršitev novih prg. Ustavilo je nekatere potniške vlake, ki so donasali izgubo. Prometno ministrstvo je na račun vojne odškodnine naročilo 1400 novih vagonov, da se bo za časa izvozne sezone tovorni promet lahko v redu vršil. Gleda se, da se računi dobaviteljem pravočasno izplačajo. Važno in najbolj nujno je bilo vprašanje rednega obalnega prometa na Jadranskem morju. Napravile so se pogodbe z domačimi parniškimi družbami in ministrstvo je izdalo za podporo paroplovbi 54 in pol milijona dinarjev. Pripravljena je uredba o zavarovanju državnega prometnega objekta za slučaj bolezni in nesreče. Zakon o prevedbi vpokojencev bivše južne železnice iz kronske na dinarsko veljavo je tudi izdan. ltd.

Ministrstvo za javna dela je izdalo za razne objekte 37 in pol milijona dinarjev, za izdelavo državnih mostov 14.600.000 dinarjev. Med drugim se zida most preko Mure pri Radgoni. Za popravo in vzdrževanje državnih cest se je dosedaj potrošilo 40.500.000 dinarjev. Glede izkoriščanja vodnih sil je to ministrstvo pregledala 252 tozadevnih načrtov. Izdelan je načrt zakona za slučaj poplav in za vodovode.

V ministrstvu gozdov in rudnikov je pripravljen zakon o gozdovih in je predložen predsedniku vlade v odobritev. Predvideni so ukrepi za ureditev onih hudo-urnikov, ki škodujejo v nekaterih krajih gozdovom. Z novim pregledom trgovskih

Spominski dan

za vse borce Slovenije, kjerkoli so stali v težkih dneh vojne, bo na Brezjah dne 11. avgusta 1929.

Pričetek ob pol 10. Cel dan sodeluje žel. glasbeno društvo »Sloga« iz Ljubljane in združeni pevci, ki prihitijo tega dne na Gorenjsko.

Dnevni red kot običajno.

Polovična vožnja je dovoljena in sicer od 9. do 13. avgusta t. l. z enosmerno celo vozovnico, potrdilom udeležbe na Brezjah in prosto vožnjo nazaj.

Tovariši! Naj zadoni iz naših prs dne 11. avgusta veličastna himna bratstva, ljubezni in zvestobe Bogu, kralju in trojedini nad vse ljubljani Jugoslaviji. 11. avgusta vsi na Brezje! — Glavni odbor Z. S. V. v Ljubljani.

Novice iz Beograda.

Za rudarje.

Minister za gozdove in rudnike je sprejel zastopnike rudarjev iz Bosne, ki so ga prosili, da se zakon o rudarskih dogovorih spremeni v korist rudarjev. Minister je dejal, da se bo izdelal najprej predhodni načrt, ki ga bodo dobili v pregled strokovnjaki, med katere bodo poklicani tudi zastopniki delavcev. Glede rudarskega zavarovanja bo minister zlasti gledal, da bo rok za pridobitev pokojnine krajši.

Za pobijanje živinskih nalezljivih bolezni.

Kmetijsko ministrstvo je izdalo pravilnik o uporabi državnih fondov za pobijanje živinskih nalezljivih bolezni. Pravilnik predvideva denarno pomoč v nujnih slučajih. V fond za pobijanje nalezljivih bolezni se bodo stekale denarne kazni za prestopke proti živinozdravniškim predpisom ter denar od vtihotapljenе živine. Podpore bo delil veterinarski oddelek kmetijskega ministrstva.

Plače državnih uradnikov.

V predsedstvu vlade je konferenca ministrov razpravljala o izenačenju plač vseh državnih uradnikov. V kolikor se bo pokazalo, da so plače nekaterih uradnikov sorazmerno previsoke, se bodo tem plače znižale, drugim pa sorazmerno zvišale. Sodniki ne bodo napredovali kar avtomatično, ampak na podlagi svoje marljivosti in točnosti v službi.

Invalidski zakon.

je Nj. Vel. kralj podpisal. Po tem zakonu pripada javna zaščita in podpora: 1. vojnim invalidom, 2. rodbinam in roditeljem vojakov: a) v vojni padlih, b) od ran ali bolezni, zadobljenih v vojni umrlih. Državno zaščito in pomoč dobijo tudi dobrovoljci. — O tem zakonu bomo poročali še podrobneje.

Zakon o živinoreji

je v kmetijskem ministrstvu pripravljen v končnoveljavnem besedilu. Namen tega zakona je, da vsestransko pospešuje našo živinorejo. — Tudi o tem zakonu bomo poročali še natančneje, ko bo potrjen.

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s Papež in brezbožnež. V vatikanski dvor se je med sprejemom romarjev vtihotapil tudi neki brezverec, ki je opazoval vse kar se je godilo, z zaničljivim posmehom in z neokrito glavo. To je sv. oče opazil, šel naravnost k mladeniču, ga opazoval nekaj trenutkov, nato mu je podelil blagoslov, rekoč: »Blagoslov starčka tudi tebi ne bo škodoval.« Razočaran nad papeževo pristržno besedo in globoko osramočen je mladenič pokleknil...

s Razno. Vnema katoliškega sveta narašča. To se opazi pri zbirkah za družbo »De propaganda fide« (Družba za širjenje vere). Dočim je zbral družba leta 1927. 47 milijonov lir, se je leto kasneje steklo v njene blagajne že 54 milijonov. Ta denar, ki gre večinoma za misijone, so zbrali večji del v Ameriki, Nemčiji, Belgiji, Franciji in Poljski. — Na pobudo Šrameka, podpredsednika češke vlade, so Čehi ob Vaclavovega jubileju poslali papežu dragoceno žaro. Izdelana je iz brušenega češkega kristala. Na njej je vpodobljen življenjepis češkega kralja Vaclava. — V nekem frančiškanskem samostanu v italijanski Toskani so štirje Kitajci stopili v Frančiškov red. Iz daljine Kitajske so sledili klicu božjemu. — Zunanji minister Kitajske dr. Wang se je lotil pogajanj s papeževim zastopnikom za konkordat. Celo tja dol je prodrlo prepričanje, da je Cerkev sila, s katero je treba stopiti v stik.

Italija.

s Umesna strogost. Pred tržaškim sodiščem so stali pred nekaj dnevi: dva zdravnika, dr. De Senibus in dr. Dose, in tri ženske. Zdravnika in dve ženski so bili obtoženi, da so sodelovali pri umetnem splavu tretje ženske. Dr. De Senibus in 1 ženska, babica, sta bila obsojena vsak na tri leta in en mesec težke ječe, drugi trije so dobili vsak po 1 leto in 2 meseca.

s Razno. Na Slapu pri Vipavi je pogorela hiša A. Ferjančiča. — Znano društvo »Italia Redenta« je letos poslalo v »morsko kolonijo« v Isoli 120 otrok iz svojih vrtcev, ki so raztresni v Gorah in po Vipavski dolini. Otroci ostanejo pri morju pet tednov. Ves čas so pod nadzorstvom učiteljic, ki jih stalno vzgajajo v novem duhu. — Vlak je povozil 78-letno Jožefo Lahovo z Brda nad Dornbergom. — V Di-
vači širijo železniško postajo.

Avstrija.

s Tako govori katoličan. Nedavno sta privozila na znano božjo pot Maria Zell dva vlaka s katoliškimi možmi z Dunaja. Med njimi je bil predsednik republike Miklas, bivši kancler dr. Seipel, kardinal Piffl in drugi. Prosvetni minister dr. Czernak je povedal med drugim: »Cerkev in papež sta neločljivo zvezana s človeštvom. Cerkev ne stoji na trhljih tleh, saj je postavljena od samega Gospoda. Cerkev je prestala že mnogo bojev, a je še vedno zmaga!«

„Naš zakon
je srečen,“

pravi mlada gospa Mica. „Zmeraj imam časa za svojega moža, tudi ko se pere perilo. Jed je vedno ob času gotova, ker RADION pere perilo sam.“

Varuje perilo!

Bolgarska.

s Po poti med prepadi. Zdi se, kakor da bi bila vsa prizadevanja merodajnih naših državnikov za odkrit sporazum z Bolgarijo — bob ob steno. Komiti, ki napadajo naše obmejne kraje, imajo v Bolgariji svoje zavetišče. A vsak škandal in razbojništvo teh ljudi razkriči neko bolgarsko časopisje na — naš račun. Toda kakor kaže, hočejo gotovi bolgarski krogi med nami in sosedno Bolgarsko napraviti še večji prepad. Tako je n. pr. občinski svet v Sofiji sklenil, da odlikuje bivšega carja Ferdinanda s po-

sebnim odlikovanjem za njegove zasluge. Bolgarsko časopisje pa celo poroča, da se Ferdinand v kratkem vrne v Bolgarijo, z njim pa tudi bivši ministrski predsednik Radoslavov, ki je pognal Bolgarijo v svetovno vojno in ki je bil vedno zagrizen nasprotnik srbskega naroda.

Čehoslovaška.

s Čehi se ne dajo izzivati. Te dni so madžarske oblasti na neki obmejni postaji zaprle češkoslovaškega železniškega uradnika Franzla, češ da vohuni, kar pa ni bilo res. Čehoslovaška vlada je takoj ostro pro-

testirala, obenem pa zaprla ves promet med Čehoslovaško in Madžarsko. Madžari so seveda strašno ogorčeni, ker trpe radi zapore na meji veliko škodo.

Nemčija.

s Delo za združitev z Avstrijo. Te dni se je vršilo v Monakovem na Bavarskem zborovanje avstrijskih in nemških pravnikov, kjer so se posvetovali o skupnem zakoniku, ki naj se uvede istočasno na Nemškem in v Avstriji. Navzoči so bili tudi odposlanci dunajskega in berlinskega parlamenta. Po daljših razpravah se je dosegel v bistvenih točkah sporazum.

Amerika.

s Amerikanski »Slovenec« piše: »Dr. Leonid Pitamic, poslanik Jugoslavije, ki je pred kratkim dospel iz Jugoslavije v Washington, je sporočil, da se bo udeležil veslovskega katoliškega shoda v Lemontu dne 6. julija in 8. julija. Tako so obljubili še drugi ameriški in jugoslovanski državniki, da pridejo na naš shod.«

s Razno. V Virginijo Minn. je preminula Franca Klink roj. Indigar iz Bruhajne vasi v dobropoljski fari. — V Denveru Colo. je umrla Marija Šuštaršič, prva naddelavka v pralnici tamošnje bolnice. — V Leadville Colo. je odšel na drugi svet Martin Žugel, rojen v Krvavčah na Belokranjskem. — V bližini železniške postaje Custer v državi Montana je našel smrt pod železniškimi vozovi ljubljancan Ernest Seliškar. — V Sant Stephen Minn. je umrla Terezija Delers roj. Blenkuš, nečakinja ameriškega duhovnika gosp. Omana. — Clevelandu so umrli: Ma-

rija Stampfel, roj. Košmerl iz Goriče vasi pri Ribnici, Frank Umek iz Dolnje Brezovice pri Preserju, Uršula Levstek, roj. Oblak iz Grebena pri Vel. Laščah. — V Hannoveru v Pensilvaniji je umrla Marija Pavlič, doma iz kamniške okolice. V Rogaltonu Ill. je preminul Pavel Planinc iz Brežic. V Clevelandu je še umrla Marija Dolinar, roj. Vavtar iz Vel. Vidma pri St. Lovrencu.

Drobne novice.

Stalno obratujejo aeroplani med Anglijo in Indijo.

Oblasti so se hoteli polastiti neki častniki v Romuniji. Zarota se ni posrečila.

Po vsej Mehiki so zvonili zvonovi na praznik sv. Petra in Pavla v znamenje zopetne verske svobode.

Italijanski zdravnik je preiskal albanškega kralja Zogu. Menda je izgubil glas.

Vsa vas je zbolela na tifusu v Mezotelekbó na Madžarskem.

35.000 Nemcev služi v francoski tujski legiji.

Ostavko je podalo portugalsko ministrstvo.

Na Holandskem bodo tvorili parlamentarno večino katoliki in socialisti.

Velikanski vihar je divjal 3. julija po celi Avstriji.

Amerikanski dolarski milijarder Rockefeller je 8. julija dopolnil 90 let.

Najstarejša dvojčka v Ameriki Miha in Dominik Schreiber sta praznovala te dni 76. rojstni dan.

Pruski deželni zbor je z veliko večino potrdil sporazum z Vatikanom.

Naši Orli v Pragi.

Že nastop orlovskega naraščaja dne 30. junija je napravil na Pražane, ki so do sedaj gledali na orlovsko gibanje s prezirljivim omalovaževanjem — nepopisen vtis. 15.000 mladcev in mladenk, viharno pozdravljenih od mnogih desetisočev ljudstva po ulicah svobodomiselne Prage je dokazovalo vsemu svetu, da si Orlovstvo s nepremagljivo silo osvaja srca vseh poštenjakov. Naraščajskemu nastopu na Stadionu, ki je izpadel nad vse pričakovanje, je poleg drugih odličnjakov prisostvoval sam predsednik češke republike Tomaž Masaryk.

Toda nastop naraščaja je bil šele uvod v zletne dneve. Tretjega julija so se pripeljali od vseh strani odrasli katoliški te lovadci. Prišli so poleg Čehov še Poljaki, Nemci, Belgijci, Francozi, Italijani, Lužiški Srbi, Amerikanci in kajpada tudi Slovenci in Hrvatje.

Orli so korakali po ulicah Prage, povsod navdušeno pozdravljeni. Posebno pozornost so vzbujala nova pokrivala naših Orlic.

Prvi nastop orlovskega članstva se je vršil v praškem Stadionu v petek 5. julija. Pri prostih vajah je nastopilo 4830 članov in 4132 članice, prisostvovalo pa je na tribunah 50—60.000 oseb. Poleg predsednika češke republike Masaryka so bili navzoči češki minister Šrimpt, ministrski predsednik in vojni minister Udržal, podpredsednik češke vlade, ki je obenem predsednik Orla dr. Šramek, nadalje ministri Nosek, Najman, Vlasek in dr. Kramar, poslanci

Cirkuški otrok

»In če temu kdo ni kos?«

»O, pač mora biti,« je odločno rekla Nora z vso mladostno energijo, ki navadno izvira odtod, ker še ne čuti potrebe po njej. In zopet se je ozrla na samostan ter nadaljevala: »Z Bogom se ne smeš boriti; če je tvoje srce povsem njegovo, mu ga vendar ne moreš izneveriti.«

Toda gospodična Nora... Vile je kakor prestrašen vzklilnil Kurt.

To bi bilo mogoče prav zame največja sreča,« je šepetala napol glasno in po njenem obrazu se je razlil izraz nepopisne otožnosti...

V tistem trenutku so se začeli glasovi ostalih. Obrnila se je od njega in skočila svoji mačehi nasproti, ki je pravkar z ostalimi vred prispela na vrh.

Pozdravljali so jo z glasnimi vprašanji, kod se mudi in ona je veselo odgovarjala; imela je — kakor nekaj kot otrok — tisto ljubko brezskrbnost v družabnem občejanju.

Po utrudljivem sprehodu so posedli po rušah in po kamenju v zavetju stare razvaline.

Samo Degenthal je ostal danes tih v veseli družbi. Norine besede so mu bile razvale dušo in mu privabile misli, ki se jih ni mogel otresti. Kako — samostan da je predmet njenega hrepenenja? Da je to njena odločitev? Jeli zato tako vesela, tako dobre volje, ker je že docela na jasnem sama s seboj? Kurt je bil že večkrat slišal, da so se prav one deklice, v katerih je bilo največ življenja, najlaže odločile za samostan.

Ta misel ga je vznevoljila, Kaj, da bi se moralo to lepo, ljubeznivo bitje zato odtegniti svetu, ker ji ta ne nudi nobenega primernege mesta?! Zato da bi se moralo zakopati za samostanske zidove, ker nima nikjer svojega doma!?

Kurt je bil vzgojen v spoštovanju do samostanskega poklica, a glede na Noro je pri tem vendarle mislil na »okorele samostanske zidove« in govoril o »živih mrličih«. Misel, da bo v samostanu videla rešitev iz svojih težavnih razmer, ga je mučila.

Ta nova misel pa mu še ponoči v sanjah ni dala miru. Vedno je videl Noro za zamreženimi okni. Vedno ga je navdajalo čuvstvo, da jo samo on lahko reši, ni pa vedel, kako.

Morda bi bil bolje spal, če bi bil vedel, kako dolgo je tudi Nora še bdela na svoji postelji in z gorečimi lici venomer ponavljala eno samo vprašanje: »Zakaj ni hotel, da grem v samostan, dasi je tako pobožen?«

VI.

Po treh mesecih se je vrnil Dahnnow. »Kje je Degenthal?« je vprašal, ko ga ni videl med prijatelji, ki so ga veselo pozdravljali.

»Da, Degenthal,« se je glasil odgovor ob zigananju z rameni in skrivnostnem smehljanju, »ta ima druge opravke; komaj ga še kdaj vidiš.«

»O ljubezen, ljubezen, kako čudo-čudovito si lepa!« je pel eden od njih s patetičnim glasom in položil roko na srce.

»Kaj je z njim?« je poizvedoval Dahnnow in jih skoro ježno motril. »Kaj imate z njim?«

»Mi ničesar, a on se zdi, ima z drugimi nekaj, da se tako redko pokaže; morda le radi študija tako malo pride na spregled... morda študira v vili lepe umetnosti?«

19 RAZNO

Koliko bacilov nosimo v srajci. Moderna higijena se peča tudi s takimi podrobnostmi, kakor je ugotovitev, koliko bacilov je v perilu. Dr. Winger je preiskal bolniško srajco na kliniki Nebraska univerze in se prepričal, da se bacilovi zarodi neverjetno hitro množe, ako se nosi srajca dalje časa. V srajci, ki je bila nošena 24 ur, je našel 400.000 zarodkov, okoli 10 milijonov pa jih je, ako je srajca 6 dni v neposrednem stiku s človeško kožo. Kadar je oprana, je zarodkov največ, prav dobro oprana in na soncu posušena je skoro brez bacilov.

Nemški princ v Fordovi tovarni. Delavec, ki v Fordovi tovarni v Los Angeles v Ameriki nosi štev. 1.030 je tak, kot vsak drugi navadni delavec, da bi si nikdo ne mislil, da je to človek odličnega rodu. Ta izvanredni mladi odličnjak pa ni nihče drugi, kakor princ Louis Ferdinand iz Prusije, nečak bivšega nemškega cesarja Viljema in sin bivšega prestolonaslednika. V Fordovo to-

K A J J E N O V E G A

Italije, Francije in Belgije, naš jugoslovanski poslanik in Pragi dr. Angelinovič, naš prometni minister dr. Korošec, angleški kardinal Bourne, poljski kardinal Hlud, zagrebški nadškof dr. Bauer, ljubljanski škof dr. Jeglič, naš oblastni komisar dr. Natlačen, zastopnik mesta Ljubljane prof. Jare, praški župan dr. Baxa in še mnogi drugi odlični gostje.

V nedeljo 7. julija se je vršil po praških ulicah veličasten sprevod narodnih noš. V sprevedu jih je korakalo okoli 4000. Posebno pozornost so vzbujale slovenske narodne noše.

Kot zaključek orlovskih slavnosti se je vršila v nedeljo 7. julija zvečer v veliki praški dvorani slavnostna razdelitev nagrad. Pri tekmah mednarodnih telovadnih vrst so dobili prvo nagrado Slovenci in so zato prejeli krasno darilo predsednika republike Masaryka, dragoceno vazo — in krasno darilo predsednika mednarodne katoliške telovadne zveze. Pri prostih vajah članic so dobile tretjo nagrado Slovenke. Pri prostih vajah članov so dobili drugo nagrado Jugoslovani.

Naši zmagovalci, slovenski Orli in Orlice, so se zopet vrnili v Ljubljano dne 9. julija, slovesno sprejeti od mnogoštevilnih somišljenikov in prijateljev orlovske misli.

O praških orlovskih slavnostih bomo še katero rekli, za danes naj zaključimo s trdno vero, da so naši Orli in Orlice izvršili s svojim nad vse uspešnim nastopom pred licem več kot vse Evrope veliko državno, narodno in ne nazadnje katoliško delo.

d Slovesnost posvečenja presvetlega pomožnega škofa dr. Gregorja Rožmana se bo začela v ljubljanski stolnici v nedeljo 14. julija ob pol desetih. Isti dan popoldne ob štirih bo vproslavo dneva posvetitve telovadna akademija, ki jo priredi Slov. Orlovska in Orliška zveza.

d Za povzdigo belokranjske sadjereje. Ljubljanski oblastni odbor je napravil Črnomlju na lepem prostoru velik oblastni nasad. Ta nasad obstoji iz drevesnice in trtnice. Prostor je deloma nanovo ograjen in prerigolan. V letošnji spomladi je bilo v drevesnici zasajenih 2400 jabl. divjakov in 1000 hruškovih divjakov. To je prvi začetek za povzdigo sadjereje v Beli krajini.

d Novo motorno brizgalno so blagoslovili v Kostanjevici na Krki.

d Več kot 61.000 kg češenj so pojedli Ljubljanci v letošnjem juniju.

d Novi katoliški dnevnik »Hrvatska straža« je prišel izhajati v Zagrebu, namesto »Narodne Politike«. Novi dnevnik bo širil in zastopal načela katoliške akcije.

d Bolezen Svetozarja Pribečevića. Poročajo, da sta zdravnik dr. Gottlieb in dr. Lavrič, ki ju je poslala družina g. Pribečevića v Brus v svrhu zdravniške preiskave ugotovila, da je neobhodno potrebna operacija, ki naj se izvrši v osmih tednih in da je v to svrhu nujno potrebno, da g. Pribečević zapusti sedanje bivališče. Soproga

g. Pribečevića je želela, da bi prepeljali njenega moža v Zagreb ali Beograd. Vendar tej prošnji pristojna oblast ni ugodila in je odločila, da pride g. Pribečević k operaciji v Kruševac.

d Pozor pred slepariji! Po rudarskih revirjih Slovenije se dele nekaki »Aufnahmescheini« za sprejem naših rudarjev v Holandijo. Zahteva se zanje celo taksa po 20 dinarjev. Vse je ponarejeno in ne more biti razen »Javne borze dela« v Ljubljani, nje podružnice v Mariboru ter ekspoziture v Celju in Murski Soboti, kakor tudi ne preko Oblastnega izseljenškega urada nihče pooblaščen za najemanje slovenskih delavcev v inozemstvo. Podpisani urad je baš v konkretnih stikih z merodajnimi činitelji v Franciji in v Holandiji v vprašanju zaposlitve slovenskega delavstva tam, in bo, ko zadeva ugodno dozori, uradno pozval, kako in kake delavci naj se borzom dela prijavijo za zaposlitev v inozemstvu. Vsled tega naj bo javnost pozorna na sleparske agente, naj jim ne naseda in naj jih naznani prvi žandarmerijski postaji. — »Javna borza dela« v Ljubljani.

d Dvajset komunistov je zaprla policija v Velikem Bečkereku v Vojvodini, med njimi je 17 Nemcev in Madžarov. Izročeni bodo državnemu sodišču v Beogradu in sojeni na podlagi zakona o zaščiti do države.

20

varno je prišel proučevati avtomobil. industrijo. Da bi stvar ostala tajna, se je obkel v navadnega delavca, a kljub temu pa je tajnost prišla na dan.

V aeroplanu so mu prinesli resnilno zdravilo. V kraju Chatham na Angleskem je pilil bogatejšega človeka gad v roku. Pileni je kaco ul-1 izšel ravo, a ljub temu mu je po preteku pol ure roka zelo nevarno otekla. Prepeljali so bolnika v bolnico, kjer je izjavil zdravnik, da bi ga zamoglo ohraniti le še cepivo zoper kačji pik. Potom telefoničnega vprašanja v London so ugotovili, da ni začasno na celim Angleskem niti trohice omenjenega cepiva. Iz Londona so se obrnili telefonično na Pasterejev zavod v Paris, odkoder so poslali cepivo v letalu, ki je dospelo na zaproseno mesto pravočasno in otelo smrti zastupljenca.

Doma je najlepše! Trgovec Breznik se je vrnil iz Anglije. »Kako pa je na Angleskem?« so ga vpraševali znanci. — »Ali se lepo živi?« — »Dajte mi mir z Anglijo!« je zagodral Breznik. »Ze tista ognjišča po sobah — sprejaj se pečeš, zadaj pa ti aklepečejo zobje!«

»Saj ni tako hudo,« se je vmešal Vestfalec, »pred nekaj dnevi je bil odpotoval. Najbrž potuje po Porenju, Dahnow, sicer bi bil gotovo tukaj; večkrat je povpraševal po tebi.«

Dahnow se je oddahnil; med vsem tem časom ni bil ničesar slišal o Degenthalu in četudi to med moškimi, ki splošno nimajo veselja do pismenega občevarjanja, ni nič nenavadnega, vendar se mu je porodila ob tem namigavanju neka neprijetna slutnja. Nikakor ni hotel izpraševati dalje. Ko se je po dobrodošlici, ki so mu jo bili priredili prijatelji, ločil od njih, ga je Vestfalec spremljal še nekaj časa.

»Ti, Klemen,« je rekel po kratkem premolu »ti bi vendar lahko rekel Degenthalu kako besedico, saj sta bila vajina očeta prijatelja. Poprej sem hotel to drugim izbiti iz glave; a tudi meni ne ugaja, da vedno čepi v vili in se odteguje vsemu.«

»V kateri vili?« je vprašal Dahnow.

»No, tu pri rodbini cirkuškega ravnatelja. To vendar ni družba zanj, naj živijo ti ljudje še tako razkošno. Deklica je res lepa; videl sem jo nekaj kratki, ko je jahala mimo. Škoda pa bi bilo, če bi se Degenthal tukaj spozabil.«

»Ah, kaj!« je rekel Dahnow, »saj ni tako. To družino pozna že iz prejšnjih časov. Zdi se mi, da je deklica po nekem slučaju prišla za dalj časa v Degenthalovo hišo, ker je grofica poznala njeno mater... otroško prijateljstvo.«

»Pojdi mi z otroškim prijateljstvom! Če pritakneš slamo k ognju, goril!« je menil previdni Vestfalec. »To se je pripetilo že boljše, kot je Degenthal. Rečem ti, posvari ga!«

»Pojdi, pojdi!« ga je zavrnil Dahnow, »Vestfalci ste veliko preveč ozkosrčni; tega ne smeš potem tudi od drugih zahtevati.«

»No, doslej nam to ni bilo v škodo. Stori, kakor hočeš, jaz sem ti povedal svoje.«

»Bomo videli,« je pomirjevalno rekel Dahnow. »Degenthal bo že vedel, kaj dela.«

Vestfalec je zmignil z rameni in šel. Dahnow sam pa ni bil tako miren, kot se je delal. »Bom nekoliko popazil na fanta,« je rekel. »Sicer pa je tak, kot je, prav zmogel napraviti kako neumnost za vse življenje... predober, da bi bil lahkomišljen, premehak, da bi ostal pameten.«

Dobri Dahnow pa prve dni ni mogel paziti nanj, zakaj Degenthala ni bilo nikjer. Kadarkoli ga je šel iskat na njegovo stanovanje, vselej so mu rekli: ga ni doma.

»Morda je bil tako pameten, da je odpotoval,« se je tolažil debeluhar; sklenil pa je, da bo v vili prišel stvari do dna. Na podlagi svojega prvega obiska je lahko upravičil svoj ponovni poset.

Tako se je Dahnow nekega popoldneva napravil, kot je primerno za obisk in odšel v vilo.

Bil je sprejet. Ravnateljica ga je prijazno sprejela in ga najljubezneje izpraševala o njegovem domu in njegovem potovanju.

Dahnow se je s svojimi rjavim očmi med tem zaman oziral po salonu, dokler mu ni pogled ušel skozi visoko balkonsko okno na vrt. Tam je spoznal dve postavi, ki sta v živahnem razgovoru hodili sem in tja. Ravnateljica je sledila njegovemu pogledu.

»Vaš prijatelj je baš tukaj,« je rekla, »in gotovo bo zelo vesel, da vas najde tu. Ah, grof Degenthal je resen mož; jaz se vedno rajši ognem njegovemu pogovoru z mojo hčerjo... Ali naj ju pokličem, učenjaka?« je spogledljivo pristavila, »ali naj ju rajši pustim v njuni resnosti?« Videti je bilo, da bi ji bilo dokaj ljubše razgovarjati se še dalje z ljubeznivim baronom, ki je znal tako lepo govoriti.

d Uredba o službenem razmerju cestarjev je te dni izšla in jo prinaša »Slovenec« z dne 5. julija 1929, številka 149. Vsled pomanjkanja prostora celotne uredbe žal ne moremo ponatisniti, opozarjamo pa na dotično številko »Slovenca« cestarje in pa sploh vse, ki se za zadevo zanimajo.

d S katoliško akeljo, ki je toplo priporočila vsem vernikom sv. oče papež, se je v zadnjem času parkrat pečal tudi »Kmetiški list«, seveda v odklonilnem smislu.

d 39 ameriških rojakov, med njimi lepo število ameriških Domžalcev in Domžalk, je dospelo te dni v Ljubljano, odkoder so se odpravili na svoje stare domove. Želimo jim mnogo veselja in prijetnega oddiha!

d 250 kresov so našli letos z vrha Kuma pri Radečah za praznik sv. Janeza.

d Izgledi letine v novomeškem okraju. Letošnja letina vsled dežja, ki je blagodejno namočila pretekli teden zemljo, kaže precej dobro v novomeški okolici razen v onih krajih, kjer je toča pobila. Lepo kažejo žita, sadje, krompir. Vinogradniki so prvotno mislili, da je zelo ostra zima napravila nepopravljivo škodo. Res je v nekaterih krajih veliko trt zmrznilo, a vendar tako ogromno ni trta poškodovana, kakor se je prvotno domnevalo, in je upanje, da bodo tudi vinogradi obrodili srednje, če ne pride nad nje kaka ujma. Letošnja prva košnja sama je dobro uspela, ponekod celo četrtino boljše od prve lanske.

d Šolsko leto v mariborski oblasti. Minister prosvete je podpisal odlok, s katerim odreja, da se konča na podeželskih šolah v mariborski oblasti izvemši sreza Murska Sobota in Dolnja Lendava tekoče šolsko leto 1928-29 v soboto 13. julija, a prihodnje šolsko leto prične 16. septembra 1929 in konča na Vidov dan 1930.

d Črnomeljki rudnik bo kupila, kot se govori v rudarskih krogih domača rudarsko-industrijska tvrdka Jakit.

d V Savi pri Trbovljah je utonil g. Miha Kramar, učitelj v Zagorju. Šel se je kopat. Ves vroč se je pognal v vodo na kraju, kjer je polno vrtincev, ki so mu pretrgali mlado življenje.

d Brezobrestna posojila bodo dobili na račun pridelka pridelovalci tobaka v Srbiji in Vojvodini.

d V svoji vili blizu Bohinjskega jezera se je nastanil s svojo soprogo princ Pavle. V Bohinj je došel 4. julija.

Kranilnica in posojilnica v Višnji gori

sporoča, da so uradni dnevi za stranke v ponedeljek, sredo in v nedeljo ter ob semanjih dnevih dopoldne.

NACELSTVO.

UMETNO GNOJILLO ZA AJDO 16%

dalje nosilce, betonsko železo, trse za strop, stransko lepenco, pocink, pločevino ter vse drugi stavbeni material ima stalno in po najnižjih cenah v zalogi tvrd. Peter Majdič, »Merkur«, Kranj.

Najboljša in večvrst. vina

dobite najceneje pri Kmetijskem gospodarskem društvu v Dolenjem Logatcu.

d 25 letnico ustanovitve je praznovala te dni Mlekarska zadruga na Vrhniki.

d Načrt procesije sv. Očeta 25. julija okoli cerkve sv. Petra se je že določil. Procesija se bo pričela popoldne ob šestih. Procesije se bo udeležilo nad 3000 duhovnikov iz vseh delov sveta. V sprevodu bodo vsi dostojanstveniki rimske cerkve ter zastopniki vseh verskih redov, razen tega tudi ves diplomatski zbor. Nato se bo ob 9 zvečer vršila velikanska razsvetljava cerkve sv. Petra.

d Avto je zgrabil motorno kolo na velikem ovinku med Kamnico in Mariborom. Pri tem je padla 68 letna g. Leyerjeva iz Gradca s tako silo na obcestno kamenje, da je obležala s težkimi ranami. Počila ji je lobanja. Gospa se nahaja v brezupnem položaju v mariborski bolnici.

d Kot da je prišel med svetovno vojno iz najsprednejših jarkov, je izgledal te dni neki vojak, ki se je na kolesu vozeč zadel z glavo v veliko šipo neke trgovine v Ljubljani. Vsak drugi bi na njegovem mestu omedlel, se dal prenesti v sosedno vežo, dal močiti in izpirati rane, nazadnje pa še z rešilnim vozom pripeljati v bolnišnico. Ta hrabree pa ne. Sedel je zopet na kolo in jo odkuril. Toda škodo bo treba plačati in vojaka utegnejo izdati rane.

Z našo umetno

mošlavo esenco „Mostin“

el lahko vsakdo s malimi stroški pripravi izvrstno obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenice za 150 litrov Din 30.— po pošti Din 35.—. Dobi se samo v drogeriji A. Kanc sinova Ljubljana in drogeriji Wolfram nasl. M. Kanc, Maribor, Gosposka 33.

d Nož je na grči spodletel in se zasil v srce. Dne 5. jul. se je zgodil na Selški gori pri Mirni na Dolenjskem pretrgaljiv dogodek: Kašič Pavel, ki je bil skoz in skoz priden otrok, dober in marljiv doma in v šoli, je z velikim in ostrim kuhinjskim nožem rezal trd les, ki ga je imel uprtega v svoja prsa. Nož je na grči spodletel in se zasil ubogemu otroku v srce. Deček je bil v nekaj trenutkih mrtev.

d Konkursi v Srbiji se množijo; pri sodišču v Valjevu so n. pr. zaznamovali v enem dnevu 6 konkurzov z izgubo dveh milijonov dinarjev.

d 120 češkoslovaških zdravnikov bo obiskalo septembra našo državo. Najavljena pa je tudi večja skupina nemških in madžarskih zdravnikov.

d 10 m globoko je strmoglavlil z drevesa 9 letni Viljem Bruner, sin elektrotehnikarja v Budimpešti. Je prišel k sorodnikom v Ljubljano na počitnice, iz veselja splezal na visoko lipo, pri tem se mu je odlomila suha veja in namesto počitnic je našel v Ljubljani grob.

d V vaški mlaki je utonila dveletna hčerka posestnika Pajka v Zavoju p. Litiji.

d V rove s strupenim ogljikovim dvokisom je zašel delavec Ibrahimič v rudniku Maslovari pri Sarajevu. Tovariši so delavca našli mrtvega. — Rudnik Maslovari da dnevno 10 do 15 vagonov premoga.

d Devet ljudi je odnesla voda. V Bosni v okolici Žepče je divjala pretekli teden strašna nevihta, ki je uničila vso letino.

Utrgal se je oblak. Bosna in njeni pritoki so tako narastli, da je voda odnesla devet ljudi, za katerih usodo nihče ne ve. Tudi mnogo živine je šlo po vodi. Na nekaterih mestih je porušena tudi železniška proga.

d Hiša in hlev sta pogorela posestniku Možetu v Gor. Kamenah pri Prečni na Dolenjskem. V nevarnosti je bila vsa vas, gasilci pa so požar omejili.

d San. podpolkovnik dr. Matej Justin v Št. Vidu ne ordinira od 6. do 14. julija t. l.

d Umrl je v Gor. Hotiču pri Litiji posestnik Anton Bric star 79 let. Pokojnik, oče g. šolskega upravitelja na Dobrovi pri Ljubljani je bil celo življenje veren in zvest krščanski mož in naročnik »Domoljuba«.

d Štiriletni fantek utonil. Te dni so se otroci igrali ob obrežju Savinje pri Laškem. Štiriletni fantek Franc Pivec je hotel z otroško samokolnico zajeti vodo. Spodrsnilo mu je in padel je v vodo. Ker ni bilo nobenega odraslega človeka v bližini, da bi ga rešil, je splaval po Savinji in ga še niso našli.

d Na ostrem ovinku sta trčila na okr. cesti Ptuj—Ptujka gora osebni avtomobil Ivana Legata in osebni avto majšperske tovarne. Oba avtomobila sta zelo poškodovana, trgovce Legat pa težko ranjen.

d Zobni atelje je otvoril v Škofji Loki na Spodnjem trgu, v hiši gostilne Šmit, koncesijonirani zobotehnik g. Ciril Lužar iz Ljubljane in se cenj. občinstvu toplo priporoča.

d Gospodnje, v Vaših rokah je blagostanje in zdravje družine. Berite današnji oglas »Gazela«.

d Človeško življenje obstoji iz samih malih priložnosti, ki naj bodo kar najbolj ugodne. Vsaka poedina bo za Vas lepša, če se ne mučite. Za pranje vzemite torej SCHICHTOV »RADION«.

Radio.

Vsak delavnik: 12.30: Reducirana glasba. — 13.30: Casovna napoved, dnevna poročila, reproducirana glasba. — 13.30: Novice iz dnevnikov. — 18.30: Koncert radio-orkestra. — 22.30: Casovna napoved, poročila in vreme.

Petek, 12. julija: 20.30: Gospodinska ura, gđ. Cilka Krekova. — 20.30: Drugi venček narodnih pesmi v prireditvi g. Pavčiča, poje gospod S. V. Banovec. — 21.30: Koncert radio-orkestra.

Sobota, 13. julija: 20.30: Delavska ura (Pokojniško zavarovanje g. dr. Vrančič). — 20.30: Prenos iz Zagreba.

Nedelja, 14. julija: 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10.30: Predavanje o čebelarstvu (prof. Verbič). — 10.30: Poljedelska ura (ing. Cerne). — 11.30: Koncert

Cenj. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril moderno urejeni

zobni atelje

v Škofji Loki

Spodnji trg (v hiši gostilne Šmit) in se uljudno priporočam.

Konc. zobotehnik Ciril Lužar.

Dr. Hubad Ivan

zobozdravnik v škofji Loki

ne ordinira od 5. do 20. julija.

radio-orkestra. — 15 Igra apostolov, igrajo člani nar. gledališča. — 16 Pevski koncert zbora »Savski val«. — 20 Prenos koncerta z Unionskega vrta.

Ponedeljek, 15. julija: 20 O treznosti vzgoji, predava g. P. Horn. — 20.30 Koncert radio orkestra. Turek, 16. julija: 20 Slov. literarna zgodovina (prof. Grafenauer). — 20.30 Reproducira glasba. — 21 Ruska glasba, igra radio orkester.

Sreda, 17. julija: 18 Kotiček za naše mladike (pisatelj Miklinski). — 18.30 Koncert radio orkestra. 20 Antologija slov. lirike (ravn. Bratina). — 20.30 Koncert godalnega kvarteta. — 22 Koncert radio-orkestra. — 22.30 Poročila.

Dekliško vzgojevališče „Marijin dom“ v Kočevju

sprejema deklice v meščansko šolo ter jim tudi pouk in krščansko vzgojo. Poleg šolske izobrazbe dobivajo tudi zasebno izobrazbo, bodisi v glasbi, jeziku, strojepisju in ženskih ročnih delih. V zavodu, ki ima zelo ugodne zdravstvene razmere, vodijo pouk in vzgojo usmiljene sestre. Sprejemajo se tudi gojenke za osnovno šolo.

LESNO PODJETJE NA DOLENJSKEM išče za izvoz približno 4000 prostornih metrov drv

VOZNIKE

Pot dobra, vozi se lahko dvakrat na dan. — Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod A. B. št. 7279.

V vsako hišo Domoljuba!

Čisto stanovanje, belo perilo, snažna in umita deca vse to je znak

zdravja in blagostanja

Pot do tega je za vsako gospodinjstvo dosegljiva.

Kupi je in pere naj do- sledno le s

pravih terpentinovih

MILOM GAZELA!

GAZELA MILO

Hlapec kravar se išče trezen po možnosti vjen mo- lje. Prednost imajo oni, kateri so bili že kot taki zaposleni. Na- slov pove uprava Do- moljuba, št. 7452.

Mizarskega vajenca

zdravega, močnega, sprejemem. Hrana in stan v hiši. Jernej Si- tar, mizar, Smihel pri Novem mestu.

Hiša z malo, dobro idočo trgovino, inventarjem, nji- a, ve- lik sadonosnik, velik vrt za zelenjavo, pri- prava za žganjekuho se zaradi onemoglosti proda. Naslov uprav. »Domoljuba« št. 7409.

Posvetstvo vrt, 2 njivi, (12 merni- kov pos-tve), hiša in gospodarska poslopja, zgrajeno 1924, pripravo za rokodelca, na- prodaj. Pristavica št. 20 p. št. Vid pri Stični.

Mali oglasnik

Na dosmrtno oskrbo

sprejemem takoj osebo možkega ali ženskega spola, ki mi posodi za par let od 10—15 tisoč Din. Blizu cerkve in železnice. Vkojžb: na prvo mesto. Naslov po- ve uprave. Domoljuba št. 7465.

Mizarskega pomočnika

na sprejme takoj pla- če po dogovoru, hrana in stanovanje v hiši. Logar Franc, mi- zar v Železnikih.

Bravo dobro mleka- rio, s teletom prodam. Ivan Štrukelj Pržan 2, št. Vid nad Ljubljano.

Kovaškega vajenca

sprejme Anton Hafner, kovač, Stara Loka 84, p. škofja Loka.

Drva bukova

suha ca 30 vago- nov kupi za sukcesivno dobavo franko vagon. Nabavljajna zadruga držav. Železnice Ljub- ljana VII.

Prodajalce posnemal- nihov

išče velika šved- ska tovarna v vsakem kraju proti do- bri plači. Naslove spre- jema: TEHNA družba, Ljubljana, Mestni trg 25

Kmetiško dekle

pošta- no, za delo na polju in pri živini sprejme Franc Stupica, Ljubljana, Go- sposvetska cesta 1.

2 mizarske vajenca

sprejme s hrano in stanovanjem. — Stefan Maročan, Dob pri Dom- žalah.

Kmetškega fanta zdra- vega starega okrog 16 let, za delo na vrtu, sprej- mem takoj oskrba v hiši. Ladislav Iglit, vrtnar, Trbovlje 1.

3 dekle se iščejo, ena mlekarica in 2 za kmetijska dela. Naslov pove uprava »Domoljuba« št. 7453.

Progam stroj za lade- lovanje strešne opeke. Anton Jerajcementarna Drav- lje, št. Vid n. Ljubljano

Mesarskega vajenca

sprejemem takoj. Keber Franc, Šmartno 13, p. Moste pri Ljubljani.

Žago venecijanko vza- mem v našem ali isto kupim. Pogoji: Stalna vodna moč in lesni kraj, najemalna mesečno ali četrtletno naprej. Ponudbe na upravljalstvo pod »Vene- cijanka«, št. 7445.

1000 dinarjev Vam plačam, ako vaše bradavice, kur- la očesa, trde kože, keratke, ne odstranite zanesljivo v času 8 dni z Rta balzomom brez bolečin, brez nevarnosti, brez nože. Zdravniška priporočila; Dr. Cyrakus B. Wien, piše: Sem zadovoljen z Rta, po- šljite mi še 34 lončkov, ker ih bom uporabljal pri svojih pacien- tentih. — Cena z parafinjskim pomom Din 3.— s lončki Din 18.—, 6 lončkov Din 32.—.

Dr. NIC KEMENY — Kolice-Kaschau
Poštni predal 12/L. 52 — Č. S. H.

Hranilnica mestne občine Brežice

v lastni hiši št. 27. — Rač. post. hr. 10.704. Tel. št. 13.

nudi popolno varnost za vse vloge, ker jamči za iste razen hranilničnega premoženja mest- na občina Brežice z vsem premoženjem in vso davčno močjo. Tudi rentni da- vek plača hranilnica sama.

Strankam se pošljejo na željo pošne položnice za brezplačno nalaganje denarja. Dovoljuje posojila na vknjižbo, proti poročstvu in zastavi vrednostnih papirjev, kakor tudi kredit v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. Uradni dnevi vsak dan, razen nedelj in praznikov, od 8—12 in od 14—19.

VINO

prvovrstno Fruškogorsko, belo - rezlikasto, od 50 litrov naprej cena Din 6.50 in Din 7.—. Oblastna in državna taksa plačana. Plačilni pogoji: Tri do štiri mesece. — Poskusni ogled

»PRISTAVA POLAK V KAMNIKU«.

Semensko repo — Rdečo deteljo — Suhe gobce

kupuje vedno po najvišjih dnevnih cenah

Fran Dogačnik, Ljubljana

Dunajska cesta št. 36

Pogoste slučaje

obolenja od prehlada je treba iskati tudi na pomanjkljivem negovanju telesa. Jake mišice zdravi. Živci z dnevnim negovanjem so najboljša obrana. Tudi pri kihanju, hri- pavosti, vratobolu, kašlju, gripi, pri raznih živčnih ter reumatičnih bolečinah je Fel- lerjev Elsalfuid uporabljen že 32 let na zunaj in znotraj, dober prijatelj v grdih dnevih. Dobi se povsod, poizkusna steklenica 6 Din, dvojna 9 Din. Ako ga nimajo, naročite ga po pošti za vsaj 62 Din, naravnost pri le- karnarju FELLER, STUBICA DONJA, Elsa- trg 16, Hrvaška. A kot čistilno sredstvo: Elsa kroglice, 6 škatljice 12 Din.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite najboljše in najcenejše pri stari, priznani tvrdki H. SUTTNER, LJUBLJANA

Največja in najsolidnejša razpošiljanica - Razpošilja v vse kraje tu- in inozemstva
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici znamk IKO, OMIKO, AXO

**Prešernova
ulica 4**

(poleg Frančiškanske cerkve)

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK!
H. Suttner-Ljubljana 1

China srebrno jedilno
orodje s 50 letno pismeno
tovarniško garancijo

China srebrno jedilno
orodje s 50 letno pismeno
tovarniško garancijo

**Prešernova
ulica 4**

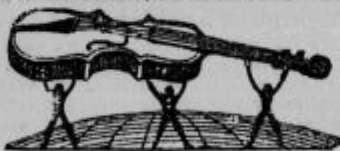
(poleg Frančiškanske cerkve)

Senzacionalna novost! Glavnik za kodre.

D. R. G. M. Zakonito zavar. v vseh državah. Ondulira brez pomočkov kratko ali dolge lase le z enostavnim česanjem. Neporušen. Neobhodno potreben za vsako damo. Cena komadu 45 Din. Razpošilja — ker povzetje ni dopustno — le proti poslatvi zneska na čekovni račun 20.503 Humann Wien II pri ljubljanski poštni hišnici.

Exporthaus FRANZ HUMANN Wien II
Aloisgasse 3/221

Veliki ilustrovani CENIK
dobite zastonj. Zahtevajte ga od skladišča

MEINEL IN HEROLD

tovarna glasbil, gramofonov in harmonik
R. Langer **MARIBOR** Stev. 107-B
Violine od Din 35.—, Ročne harmonike od Din 35.—,
Tamburice od Din 98.—, Gramofoni od Din 345.— dalje.

MESTNI POGREBNI ZAVOD V LJUBLJANI

Ambrožev trg 7 Telefon št. 2015
Postaja Cest. želez.
pri Sv. Petra mostu

Edino pogrebno podjetje v mestu Ljubljani.

prevzema in izvršuje razredne pogrebe od Din 500.—
višje ter prepeljave mrličev iz mesta in deželne
bolnice v vse kraje države z vozovi, avtomobili in
po železnici po najnižjih cenah.

Izvršitev točna in solidna.

**Pri pogrebi in prepejavi iz deželne
bolnice še posebni popusti.**

Velika zaloga raznih lesenih in kovinskih krst, ter
vseh mrtvaških potrebščin.

**Naročila se sprejemajo v vsakem dnevnem
in nočnem času v zavodni pisarni
Ambrožev trg št. 7.**

**Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živali je
brezdvomno**

„MASTIN“

ki pospešuje rast, odebiliten in omastitev domače,
posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive
vrednosti Mastina so brezštevilni zahvalna pisma!
Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. LEKARNA
TRNKOCZY (zrav. rolovža), Ljubljana, Mestni trg 4.

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švik.
„Dubied“ stroji ter kolesa
za rodbino, obrti in industrijo so le

Jos. Petelina

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.
Pouk v vezenju brezplačno.
neVtečla garancija.

Vedno svežo in lepo pšenično moko

staro in novo KORUZO, debele otrobe, lanene
tropine, prvovrstna semena, vse vrste umetna go-
jila, cement itd. itd. 2% popust — dobite vedno
najceneje pri Kmetijskem gospodarskem društvu v
Dolenjem Logatcu in pri podružnici v Hotedriki.

Prvovrstna gonilna jermena

in mlinsko-tehnične potrebščine priporoča tvrdka
Čadež & Brnar, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 35.

Krasne kodre

neomejeno trajne pri vlažnem zraku
ali potanju dosežejo dame in gospe
dijo brez škarj kodrali s **Hel-
kodralom**. Tudi najlepši bob-
lopi se polepša s He'o, ker je ne
potrebna vsaka ondulacija. Velik
prihranek na času in denarju, po-
spešuje rast las. Vaša podoba las
bo iznenadila. — Takoj po vprabi
obilo onduliranih kodrov, krasne
frizure. Mnogo zahvalnic. Posledno
gledal ške umetnice so polne drže.
Cena Din 12.—, 3 steklenice Din 30.—.

Dr. Nik. Kemény, Kotlice, poštni predal 12 H 33 C.S.B.

Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani

Brzjavni naslov: Gospobanka

(Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470 in 2479

Izvršuje vse vrste bančnih
poslov pod najugodnejšimi
pogoji. — Glavno in naj-
večje zastopstvo v Slove-
niji za prodajo srečk Držav-
ne razredne loterije

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000,000.—, vloge nad Din 360,000,000.—

Podružnice:

**Bled, Celje, Dlakovo, Kočevje, Kranj,
Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Sibenik**

Prodaja obveznic 7 1/2% drž.
invest. posojila ter 2 1/2%
vojne odškodnine in vseh
vrst vrednostnih papirjev
tudi na obroke pod ugod-
nimi pogoji.

Izdajatelj: Dr. Frane Kulovec.
1

Urednik: Frane Zabret.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Cel